

Väestöliiton juliste -Oikeus olla turvassa

Apukuvat: [44ec0846-kuvapankki.pdf \(vaestoliitto.fi\)](https://www.vaestoliitto.fi/44ec0846-kuvapankki.pdf)

Keho on tärkeä

- Lapsia kiinnostavat keho, alastomuus ja eritteet, kuten piisiä ja kakkaa. Lapsit tuntevat ja ihmettelevät niitä.
- Puhu avoimesti kaikista asioista, jotka kiinnostavat lasta.
- Puhu koko kehosta arvostavasti. Kerro nimet kaikille kehon osille.
- Lapsi oppii kehoista myös älylaitteiden avulla.

Yhteys koko maailmaan

- Lasten elämänsä on älylaitteita, kuten kännykää, tablettiä, tv, pelikonsolia, älytulia.
- Kuvat, videot, äänet ja kirjoitukset voivat leviää laitteen kautta hetimitä kaikkialle maailmaan.
- Älylaite ei ole koskaan yhteys vain kahden ihmisen välillä. Tiedon voi lähettää eteenpäin yhdellä klikkauksella.
- Kuva navasta tai peusta voi leviää laajalti ja jäädä ikuisesti verkkoon.

Oikeus olla turvassa

- Kiusaaminen on kiellettyä myös älylaitteilla. Aikuiset turvaavat, auttavat ja lohduttavat, jos ikäviä asioita tapahtuu.
- Ystävällinen käytös edistää turvallisuutta. Sano lapselle, että kaikki saavat olla mukana myös älylaitteiden rytmissä.
- Ohjaa lasta ja kerro, että huonoa käytöstä ei pidä hyväksyä. Kannusta lasta kertomaan aikuisille, jos hän huomaa huonoa käytöstä. Vain huono käytös saadaan loppumaan.
- Kaikki älylaitteilla oleva ei ole totta. Erjailtele lapsen kanssa, jotta lapsi oppii tunnistamaan huijaukset.
- Aseta lapselle turvasäätö: ei lähde pois ja kerro muuttavalle aikuiselle.

Tunteist

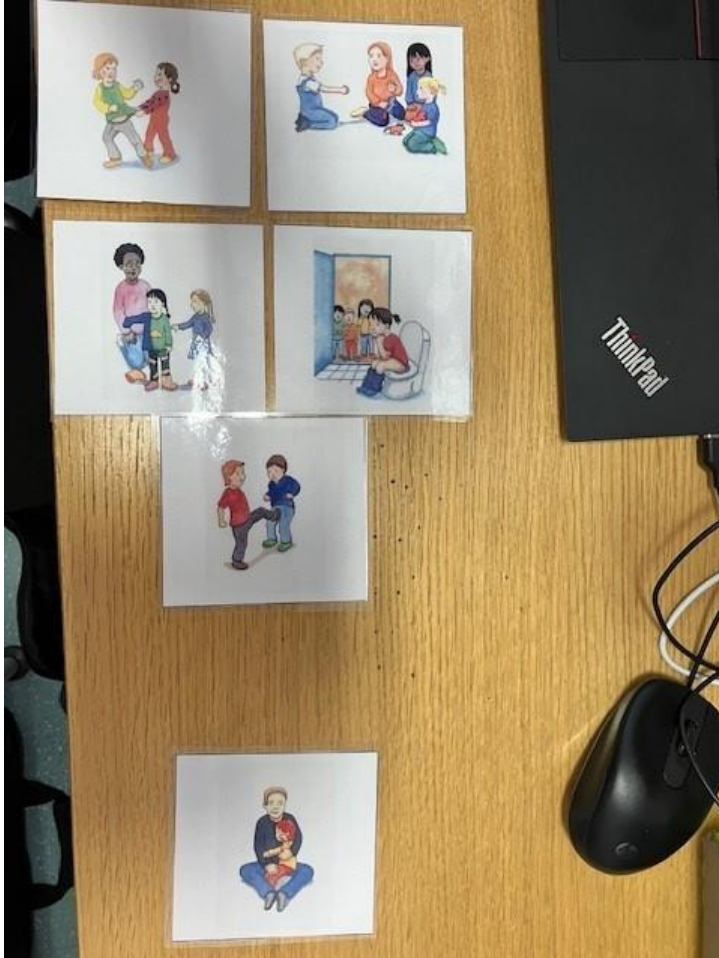
- Kannusta joita älylaite huolestuttaa. Tunteista ja tuo ilo.
- Ihastu. Pohdi la voi tunti. Kerro, ihastu ja turv.
- Kerr pitää. Sano kerta. Älä r asia.

Yksityisyyden suojaaminen

- Kerro, että ketään ei saa kuvata ilman lupaa. Lapsen ei tarvitse suostua, jos joku haluaa ottaa kuvan hänestä.
- Alastomuus on yksityistä.

Väestöliitto ry

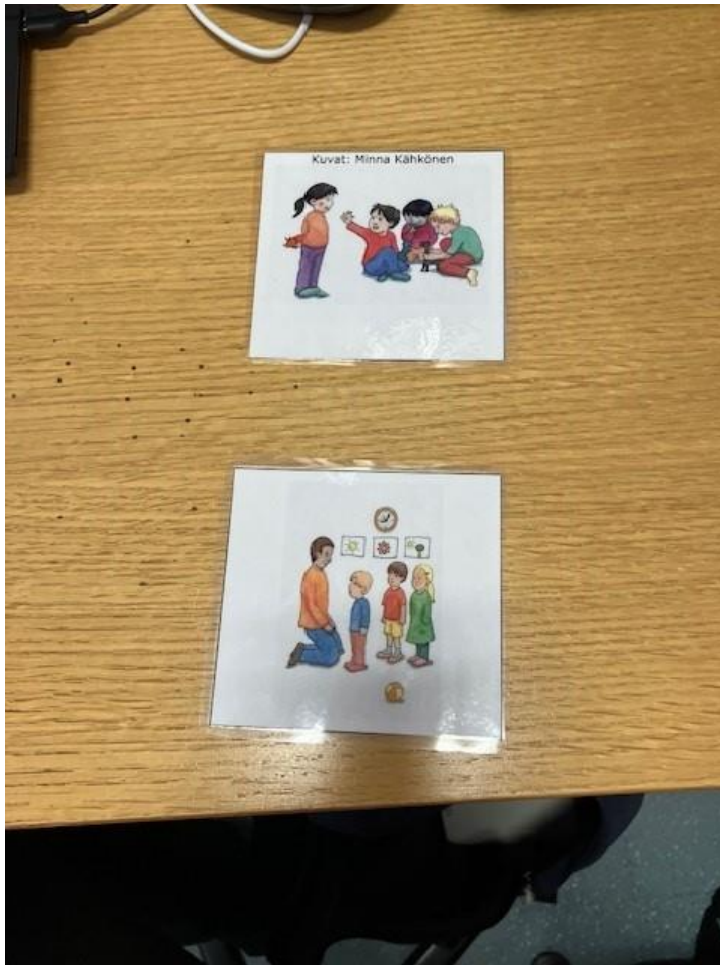
1. Kiusaaminen on kiellettyä myös älylaitteilla. Aikuiset turvaavat, auttavat ja lohduttavat, jos ikäviä asioita tapahtuu. (Apukuvat alla)

2. Ystävällinen käytös edistää turvallisuutta. Sano lapselle, että kaikki saavat olla mukana myös älylaitteiden ryhmissä. (kuvat alla)

3. Ohjaa lasta ja kerro, että huonoa käytöstä ei pidä hyväksyä. Kannusta lasta kertomaan aikuisille, jos hän huomaa huonoa käytöstä. Näin huono käytös saadaan loppumaan.

4. Kaikki älylaitteilla oleva ei ole totta. Harjoittele lapsen kanssa, jotta lapsi oppii tunnistamaan huijaukset.

5. Opeta lapselle turvasääntö: sano ei, lähe pois, ja kerro luotettavalle aikuiselle.

[Barnahus - Digiturvataitoja lapsille \(julkari.fi\)](#)

Tulosta turvaohjeet s.39: Sano ei, lähe pois kerro turvalliselle aikuiselle

6v ryhmät:

- Alustus kuvien kanssa ja juliste
- Katsotaan YleAreenasta ReppuHeppu ja Botti jakso Turvallisuus.

- Tulosta sivustolta Stop. Slow, Go 5-6 vuotiaiden materiaalipaketista sivut: 19 (kuva-arkki) ja 33 (bingokortit)
- Tutkitaan kuva-arkkia, tunnistatko kuvakkeet? Onko kuva turvallinen vai epäilyttävä?
- Bingokortin voi antaa kotitehtäväksi. Siinä tutkitaan, mitä yhteyslaitteita kotona on?

- Mediamestarin passin etusivu (Piki). Ota näyttökaappaus, liitä wordiin ja tulosta.

5v ryhmät:

- Alustus kuvien kanssa
- ReppuHeppu ja Botti median mestareina, jakso Media tietolähteenä
- Sovellus Arlooppa, kuvaus pienryhmässä tai Green screen kokeiluja askartelun tai lapsen kuvasta
- Värinauttien materiaalit, esim. Viestit kaverille

3-4v ryhmät:

- Alustus kuvien kanssa ja juliste
- ReppuHeppu ja Botti median mestareina, jakso Media tietolähteenä
  - Sovellus Arlooppa, kuva lapsesta toivotun eläimen kanssa
  - Pikkuli.fi, Pikkulin tunnetaitoharjoitukset: Miltä kaverista tuntuu, tunnemuistipeli

(Toinen aikuinen ottaa Arlooppa-kuvia, toinen ohjaa tabletilla Pikkulia)

1-2v ryhmät:

- Juliste ja muutama ydinkuva
- Miltä tuntuu nallesta? Kielinupun laulu ja viittomat
- tunnekuvat

- Sovellus Chatterpix kids, kuvan otto ja yksinkertainen muokkaus